

A helyek arcvonásai

Szerkesztette:

Michalkó Gábor – Rátz Tamara – Donka Attila

Kodolányi János Egyetem
HUN-REN CSFK Földrajztudományi Intézet
Magyar Földrajzi Társaság
Székesfehérvár–Budapest, 2024

Glamping – A természet és a kényelem találkozása¹

Juhász-Dóra Katalin² – Gazdag Violetta³

Bevezetés

A „glamping” a turizmusban még kevésbé elterjedt fogalom, ennek ellenére egyre növekvő népszerűségnek örvend. A „fényűző” (glamorous) és a „kemping” (camping) kifejezésekből jött létre, és két fő jelentéssel bír: egyrészt a luxuskempingek elnevezéseként használatos, másrészt azokat a szabadidős tevékenységeket jelöli, amelyeket a vendég a glamping szálláshelyen történő vendégéjszaka eltöltése alkalmával végez.

A glamping típusú szálláshelyek elsődleges célja a tradicionális kempingezés természetközeli élményének biztosítása a kényelem és a luxusszolgáltatások élvezete mellett. A hagyományos kempingezés fókuszában általában a természetközeli élményszerzés áll, amelynek néhány kényelmetlennek bizonyuló velejárója a sátrak felállítása, a kevésbé komfortosan felszerelt lakókocsik, a túl meleg hálósákak vagy éppen a kényszerűség az egészségtelen tartósított ételek fogyasztására. A kempingautók és lakókocsik megjelenése egy következő szintre emelte a vendégéjszaka eltöltésének természetben történő módját, mivel a kényelmes megoldások szélesebb vendégkör számára biztosítanak lehetőséget a természet élvezete céljából. A városi lakosok számára autentikus élményt nyújt a természet közelről történő felfedezése, amely megoldásként szolgálhat a városi életmód problémáira.

A glampingezés, vagyis a luxusszolgáltatásokkal fűszerezett természetközeli élményszerzés autentikus szolgáltatáskörnyezetben napjaink közkedvelt szabadidős tevékenysége. Az aktuális turisztikai trendekhez illeszkedő glamping sikerének a megértéséhez elengedhetetlen a kapcsolódó elméleti háttér áttekintése, a luxusszálláshely dimenzióinak vizsgálata, továbbá az autentikusság és az emlékezetes élmény tanulmányozása.

Jelen tanulmány célja a glamping szálláshelyek típusainak feltáró elemzése és a jellemzőik azonosítása a hazánkban megvalósult példák alapján. Mindemellett célja a glampingek térhódításának a vizsgálata Magyarországon, a növekvő kereslet indítékának feltérképezése. A kutatás során alkalmazott módszertan a kérdőív, a hazai lakosság körében végzett adatfelvétel célja a hazánkban található glampingek vendégkörének jellemzőinek az azonosítása és a glamping szálláshelyekkel szemben támasztott fogyasztói elvárások megállapítása.

1 A kutatás a Budapesti Gazdasági Egyetem Hallgatói TDK ösztöndíj pályázat keretében készült.

2 főiskolai docens, Budapesti Gazdasági Egyetem, juhasz-dora.katalin@uni-bge.hu

3 hallgató, Budapesti Gazdasági Egyetem, gazdagvioletta@gmail.com

1. A glamping definíciója

A glamping szállások célja a hagyományos kemping természetközeli élményének biztosítása a kényelem jegyei mellett. A fogalom számos különleges szálláshelyet gyűjt csokorba a teljeskörűen felszerelt luxussátraktól az ősmagyarok hagyományos jurtáján át, a digitális szolgáltatásokat nyújtó égbe nyúló lombházakig. A glamping definícióját illetően nincs konszenzus (1. táblázat), üzemeltetésük kapcsán sem hazai, sem nemzetközi vonatkozásában nincsenek sztenderdek kijelölve (Brooker–Joppe 2013, Lee et al. 2019, Xiang et al. 2023).

A Cambridge Dictionary (2013) alapján a glamping egy olyan kempingtípus, amely kényelmesebb és fényűzőbb, mint a hagyományos kemping. Az Oxford Dictionary (2018) szerint a „glamping” a kempingezés olyan formája, amely olyan szálláslehetőségeket és szolgáltatásokat foglal magában, amelyek magasabb színvonalúak, mint a hagyományos kempingezés.

1. táblázat Glamping definíciók kronológiai sorrendben

Szerző(k)	Definíció	Kulcsszavak
Brooker – Joppe 2013	A glamping a kempingezés modern formája, amely megőrzi a szabadtéri kikapcsolódás kényelmét és élményeit, miközben elbűvölő szállásokat és létesítményeket kínál.	„kint és bent” paradoxona: a vadon, a természet és a kényelmi szolgáltatások egyidejű jelenléte
Ahn – Lee 2015	A glamping a természet és a luxus ideális kombinációja, a hagyományos kempingezésről hiteles és valós képet biztosít a kényelmi funkciók mellett.	természet és a luxus kombinációja a hagyományos kempingezés újraértelmezése
Brochado – Pereira 2017	A glamping a szálláshelyek olyan egyedi formája, amely kombinálja a kültéri vendéglátás élményét a beltéri vendéglátás adottságaival és kényelmi szintjével.	beltéri és kültéri vendéglátás kombinációja kényelmes szállás kültéri élménnyel
Salmela et al. 2017	A glamping a természet közelséget és elérhetőséget teszi lehetővé, miközben kikapcsolódást nyújt a vendégeinek, akik megszábadulnak a szorongástól, és felfedezhetik a szabadság és az önfelszabadítás örömeit.	természetközelség, kényelem, biztonság, kikapcsolódás, szabadság, önfelszabadítás
Walter et al. 2019	Glamping szálláshelyek luxus- vagy valamilyen innovatív, egyedi szálláshelyek különleges helyszínén, magas színvonalú szolgáltatásokkal vonzó környezetbe ágyazva. A glampingezés olyan élményt nyújt, amely ötvözi a természetet és a kempingezést a luxussal és kényelemmel.	különleges luxus- és innovatív szálláshelyek magas szolgáltatási színvonal és vonzó környezet természetközelség és kempingezés élményének ötvözése luxussal és kényelemmel

Szerző(k)	Definíció	Kulcsszavak
Adamo-vich et al. 2021	A glampingezés olyan szabadtéri tevékenység, amely közvetlen kapcsolatot biztosít a természettel a vendég számára, miközben olyan egyedi komplex létesítmény szolgál szálláshelyként (luxusjurta, pásztorkunyhó, kabin, faház stb.), amely a hagyományos kempingezéssel szemben magasabb kényelmi szintet és a szolgáltatások szélesebb körét biztosítja, miközben kielégíti a privát szféra iránti igényt és a mindennapokból való menekülési vágynak is eleget tesz.	természetközeli szabadidős tevékenység egyedi szálláshely privát szféra biztosítása hagyományos kempingezéssel szemben magasabb kényelmi szint széleskörű szolgáltatáspaletta mindennapokból való menekülés

Forrás: saját szerkesztés Gross et al. 2023 alapján

A Glamping Hub (2023) honlap leírása szerint minden olyan szálláshely glamping típusú, amely természetközeli élményeket kínál, miközben egyedi kialakításával és a szálláshelyen elérhető tevékenységekkel komplex szolgáltatáscsomagot nyújt. A glampingek új típusú, kényelmi szolgáltatásokra fókuszáló létesítmények, ritkán látogatott, kivételes, gyakran lélegzetelállító helyszíneken biztonságos, és egyszerre kényelmes, meghitt, privát szférát biztosítanak.

A szolgáltatáskörnyezet és a szolgáltatásfolyamatok részletei páratlan kidolgozottságúak ezeken a szálláshelyeken, amely kiemelten fontos a vendégélmény szempontjából (Brochado–Pereira 2017). A glampinget igénybe vevők esetében az élménytervezés fókuszában a természetben való elmerülés és a magas minőségű szálláshelyek szolgáltatásai állnak (Lee et al. 2019). A glampingezés lehetővé teszi a kempingfelszerelés cipelésével és felállításával járó kényelmetlenségek elhagyását, miközben a pihenés azonnali élvezhetőségével csábítja az utazót. A glampingek vendégeinek célja a természet nyújtotta szépségek élvezete a kempingek kényelmetlen velejárói nélkül, amelyeket komfortos és innovatív szálláshelyek (jurták, lombházak, mobilházak, buborékhottelek) váltanak fel (Brochado–Pereira 2017). Az esztétikusan kivitelezett szállás az utazás tervezése során a döntést befolyásoló tényező lehet különösen azon utazók esetében, akik érdeklődést mutatnak az egyedi építészeti megoldások iránt. A glamping szállások berendezésének elengedhetetlen elemei az elegáns bútorok, sikkes textíliák, modern fürdők, konyhák, szórakoztató elektronika és multimédia eszközök, valamint internetelérhetőséggel és a legújabb technológiai megoldásokkal is rendelkeznek. A berendezések minőségének és a kínált szolgáltatások körének és színvonalának emelkedése párhuzamosan növekszik az árakkal, egy vendégéjszaka eltöltése glamping szálláshelyeken és kapcsolódó szolgáltatások igénybevételének az ára eléri, sőt olykor meghaladhatja az ötszörös szállodák árszínvonalát.

A különleges szállások azonban nem a hagyományos luxusszolgáltatásokat kínálják (Juhász-Dóra 2022), a glamping szálláson eltöltött vendégéjszaka egyedi élménnyel párosul. A luxustermékek és -szolgáltatások különleges vágyakat elégítenek ki, páratlan élménnyel ajándékozva meg a fogyasztót a vásárlás és a használat során. A glamping szál-

lakók egyedisége abban rejlik, hogy a vendégek számára a luxust és az exkluzivitást a nyugalom és a háborítatlan, természetes környezet, a többi vendégtől vagy akár a helyi lakosoktól való távolság jelenti. Az üdülőket és a szállodákat jellemzően mesterségesen kreált környezet veszi körül, ezzel ellentétben a glampingeket úgy alakították ki, hogy a közvetlen természettel, a tájjal való harmóniát hangsúlyozzák. A glampingek további különleges attribútuma, hogy az év különböző szakaszaiban a vendégek teljesen más jellemvonásaikat fedezhetik fel, a folyamatosan változó természet miatt a szállást körülvevő környezet a különböző évszakokban teljesen eltérő színben pompázik.

A glamping szállások többségét általában üdülő- és szállodavállalatok üzemeltetik, sztenderdizált irányítási rendszerekkel és személyzettel (recepció, inas, szakács stb.). Fontos kiemelni, hogy a glamping szálláshelyek komfortfokozat szerinti besorolása ez idáig még nem történt meg, így a nyújtott luxus színvonalában jelentős eltérések lehetnek. A glamping hangulata jelentős mértékben különbözik a kempingekétől, például a glampingek egymástól való távolabbi elhelyezéséből adódóan privát atmoszféra biztosítására alkalmasak (Lyu et al. 2020). A glamping szálláshelyeket körülvevő természet különféle szabadidőrekre tevékenységeket tesz lehetővé, mint például a túrázás, a hegymászás vagy akár a raftingolás (Filipe et al. 2018).

2. Glamping-tipológia

A kempingezés mint szabadidős tevékenység gondolata kb. 100 évvel ezelőtt született meg először, ennek ellenére az első glamping csak a XIX. század végén jelent meg az Egyesült Királyságban (Sommer 2020). Azóta a jelenség dinamikus növekedésen ment keresztül, melynek következtében a glamping szálláshelyek immár az egész világot behálózzák. Megjelenésük változatos skálát mutat: jurták, kunyhók, lakókocsok, fára épült házak, öko- és szafari házikók és egyedi kabinok várják az érdeklődőket. Habár a glamping évszázados múltra tekint vissza, a nyugati elit körében csak a XIX. és a XX. század fordulóján vált népszerűvé. A luxus kemping fogalma pedig az afrikai szafari túrákon alapuló kempingezésből fejlődött ki, amely során a tehetős turisták keresletet teremtettek a magas színvonalú szállások iránt a vadonban. A vendégek ragaszkodtak otthonuk megszokott luxus körülményeihez és annak minden kényelméhez még a vadonban is. A szállások belső tereinek is az igényeknek megfelelően elbűvölőnek kellett lennie, a luxussátrakban kézzel készített perzsa szőnyegek, pamut ágyneműk, inas és séf is rendelkezésre állt.

A glamping kialakulására és elterjedésére a történelem folyamán a különböző adottságú természetes környezetben különböző megoldások jöttek létre. A sátrak elterjedése például az ősi népek törzsi szokásaihoz vezethető vissza. Attól függően, hogy az őslakosok földművelésből éltek vagy vadásztak, különböző típusú kunyhókban éltek. A mindennapi tevékenységeik mellett a környezet szerepe is meghatározó volt a törzsek lakhelyének szempontjából, az erdők mellett a faanyagot hasznosították és fából épített fakunyhókban, míg a vándorló, nomád életmódot folytató népcsoportok a különböző könnyen összeszerelhető sátrakban éltek. Egy ilyen példa a tipi sátor, amely használata a kanadai

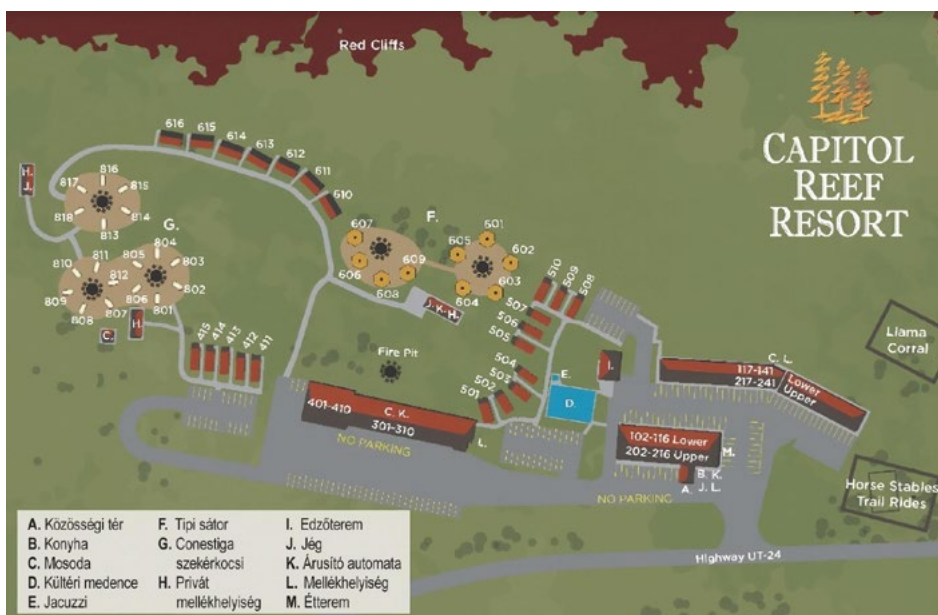
préri őslakosaira volt jellemző. Könnyű szerkezetük és összeszerelhetőségük miatt jól összeegyeztethető volt a nomád életmóddal. A sátor közepén égő tűz füstje egy felső középső nyíláson távozott, amit eső idején be lehetett zárni. A tipi bejárata mindig keleti irányba nézett: ebből az irányból jött a napfény, az élet és a bölcsesség. Az indiánok számára a tipi egyben a világegyetemet is szimbolizálta: a kör alakú alaprajz a Földet jelentette, a sátor pedig az eget.

1. fotó *A hagyományos tipi sátrak napjainkban luxus glamping szálláshelyek*
Forrás: <https://capitolreefresort.com/> (Letöltve: 2024. 01. 30.)

Az Egyesült Államokban a Capitol Reef Nemzeti Park területén található Capitol Reef Resort tipi sátrai napjainkban a modern kor vívmányaival felszerelve egyedülálló élményt biztosítanak vendégeik számára (1. fotó). A sátrak egyszerre biztosítják a természet felfedezését és a luxus kényelem kombinációját. A sátrak kb. 250 négyzetméter alapterületűek, King méretű franciaággal és kényelmes ülősarokkal rendelkeznek. A luxussátrak tökéletes helyszínt biztosítanak vendégeik számára, hogy a vadnyugati életérzésben elmerüljenek és a tűzrakóhely mellett a Red Rock Cliffs kilátásában gyönyörködjenek esténként vagy közvetlenül ébredés után. A luxussátor egyetlen hátránya, hogy a fürdő különálló épüleategységben található. Az 1. ábrán a Capitol Reef Resort szolgáltató épületei (edzőterem, étterem) és egyéb létesítményei láthatóak. A tipi sátrak mellett Conestoga egyedi kocsik is helyet kaptak a nemzeti park szálláshelykínálatában. Az ekhós szekerekhez hasonló speciális kialakítású fedett kocsikat a XVIII. és a XIX. században az Egyesült Államok keleti részén és Kanadában szállítmányozásra használták. A felújított, autentikus élményt nyújtó Conestoga kocsik a különböző kényelmi szolgáltatások nyújtása mellett már privát fürdővel is rendelkeznek.

Az extravagáns mobil lakhelyek a kultúra részét képezték már az Oszmán Birodalom idején is, a tágas sátrakat selyemszövetekkel, hímzésekkel, kézzel készített szőnyegekkel és egyedi lakberendezési tárgyakkal egészítették ki. A magyar történelemből jól ismert

1. ábra A Capitol Reef Resort szolgáltató épületei

Forrás: <https://capitolreefresort.com/> (Letöltve: 2024. 01. 30.)

szélsőséges időjárási viszonyokat is jól tűrő, könnyen felállítható, természetes anyagokból készült jurta használata is hasonló elveken alapult. Magyarországon az első glamping 2013-ban Noszvajon nyitotta meg kapuit és napjainkban is üzemel Nomád hotel & Glamping néven (Gyana 2018). Időközben a kezdeti kemping szolgáltatásai bővültek, ma már buborékházak, konténerház, bungalók, „lépcső-házak” és jurta is található a szálloda mellett. A szálloda két egymás melletti épületben üzemel, 18 vintage-stílusú, hangulatos, jól felszerelt hagyományos szobával. A különböző egyedi stílusú szállások mellett egy wellness-egység és étterem is a vendégek rendelkezésére áll a természetközeli élmény mellett a magas színvonalú kiegészítő szolgáltatások nyújtása céljából (2. ábra).

A glamping koncepció egyre nagyobb népszerűségnek örvend nemzetközi szinten és Európában egyaránt. Az elmúlt öt évben jelentős növekedés volt tapasztalható a Magyarországon található glamping szálláshelyek számában és a szálláshelypiaci előrejelzések szerint a létesítmények száma a jövőben is tovább fog növekedni. Felkapottségét mi sem igazolja jobban, minthogy jelenleg is egy nagyobb volumenű glamping fejlesztés zajlik Délegyházán, ahol hazánk legújabb „felfújható” üdülőfaluja épül. A szálláshely vonzerejét a Magyarországon egyedülálló, speciális kupolaalakú dómok biztosítják majd. A 12,5 hektáros területen megvalósuló Dome kemping részeként 86 kupola alakú dóm-épület felállítását tervezik. A szerkezetek teljesen felszerelt állapotban kerülnek kialakításra, átlátszó oldalfalainak köszönhetően a vendégeknek kivételes panorámában lehet majd részük⁴. A dómok megvalósításához Magyarországon építési engedély sem szük-

⁴ Turizmus.com, 2022 (Letöltve: 2024. 01. 30.)

2. ábra A Nomád Hotel & Glamping szállástípusai és szolgáltató épületei

Forrás: <https://nomadhotel.hu/szallas/glamping> (Letöltve: 2024. 01. 30.)

séges, rövid időn belül bármilyen felületen üzembe helyezhetőek, a szerkezetek teljesen felszerelt állapotban kerülnek kialakításra.

Az aktuális turisztikai trendekhez illeszkedő glamping sikerének megértéséhez elengedhetetlen az autentikusság, a turizmus egyik legfőbb ideológiai hajtóerejének a tanulmányozása (Zátori 2014). A fogyasztói magatartás változásával kiemelkedő szerepet kapott a természetközelség, ugyanakkor a kényelemre és a megszokott szolgáltatásokra változatlanul igény mutatkozik. Emellett a pandémia különösen rávilágított arra, hogy a glamping lehetőséget adhat új vendégsegmensek megcélzására a belföldi turizmusban. A vendégek utazásaik során jelentéssel felruházott, hiteles élményekre vágyanak, az autentikusság kitüntetett pozícióját a fogyasztók magatartásában végbement aktuális változásoknak köszönhetően nyerte el (Yeoman et al. 2007). A szolgáltatások fizikai környezetének vizsgálata kiemelkedően fontos a tematikus és egyedi szolgáltatók esetében, ennek ellenére a turisztikai szakirodalom kevés figyelmet fordított rá az elmúlt években.

A glamping definícióját illetően nincs egységes konszenzus. Üzemeltetésük kapcsán sem nemzetközi, sem hazai vonatkozásában nincsenek egységes sztenderdek kijelölve. Különböző típusú glampingek különböző környezeti és éghajlati adottságokkal más élményt nyújtanak a vendégeknek attól függően, hogy az adott célterületen milyen helyi alapanyagok érhetőek el, milyen az éghajlat és a látogatás időszakában a természetes talajtakaró (Brochado 2019). A glamping szállások megjelenésükben rendkívül változatosak: jurták, sátrak és szafari sátrak, kabinok, lakókocsik, lombházak, dómok, valamint

buborékok várják az érdeklődőket. A 2. táblázat a teljesség igénye nélkül szemlélteti a glampingek lehetséges típusait a könnyebb áttekinthetőség érdekében.

2. táblázat *Glamping-típológia*

Sátor	Kabin	Természetes tér	Közlekedési eszköz	Egyéb típus
Luxus sátor grandiózus, elegáns vászon sátor, ágyakkal, szőnyegekkel és egyéb kényelmet biztosító elemekkel berendezve	Dóm kupola alakú szerkezetek a sátor modernizált változatának tekinthetők. Olyan anyagok kombinációjából készülnek, mint a fa, acél és a vízhatlan, strapabíró szövet	Lombház a hagyományos faház innovatív, körütekintően felszerelt változata, általában magasan helyezkedik el, létrán közelíthető meg, és fantasztikus kilátás nyílik belőle a tájra vagy erdőre	Lakóautó, lakókocsi hagyományos lakóautók, különleges, gyönyörű helyeken, céljuk, hogy a vendég a tartózkodás teljes ideje alatt élvezze a panorámát és a táj adottságait	Kisház Konténer kis alapterületű minden igényt kielégítő, felszerelt különböző anyagokból épült kisházak
Szafari sátor magas és tágas sátor, egyedi bútorokkal berendezve és széles nyílásokkal felszerelve, amelyek lehetővé teszik a vadon élő állatok akadálytalan megfigyelését	Buborék felfújható, klímaszabályozott átlátszó gömb, amely lehetővé teszi a vendégek számára, hogy zavartalan kilátásban gyönyörködjhessenek	Jurta kör alakú, fa szerkezetű bőrrel vagy filccel borított sátoryszerű egyedi építmény	Cirkuszi kocsi különálló, kényelmes szálláshelyekként funkcionáló, átalakított cirkuszi kocsik	Úszó kunyhó közvetlenül a víz felszínén lebegő, berendezett és teljes mértékben felszerelt kunyhó
		Barlanglakás barlang egy részében kialakított szálláshely, amely minden kényelmet biztosít az itt megszálló, elvonulni vágyó vendégek számára		

Forrás: saját szerkesztés

3. Hazai glamping szálláshelyek feltáró vizsgálata

Jelen tanulmány célja a hazai glamping szálláshelyek típusainak azonosítása és a jellemzőik feltárása magyarországi példák alapján. A kutatás további célja a glamping szálláshelyek térhódításának vizsgálata hazánkban, a növekvő kereslet okainak a feltérképezése. A kutatás során alkalmazott módszertan a kérdőív, a hazai lakosság körében végzett adatfelvétel célja a hazánkban található glamping szálláshelyek vendégköre jellemzőinek a feltárása és a glampingekkel szemben támasztott fogyasztói elvárások megállapítása.

A fő kutatási kérdések:

- *Mi jellemzi a Magyarországon található glamping szálláshelyeket, milyen luxus attribútumokkal rendelkeznek?*
- *A glampingek milyen módon ötvözik a természetközelséget a luxussal?*

– *A hazai vendégek milyen szolgáltatások és fizikai tényezők alapján választanak glamping szálláshelyeket?*

Az alkalmazott kutatási módszer szisztematikus adatgyűjtés, amelynek célja egy adott témakör, a glamping stílusú szálláshelyek azonosítása és jellemzőik feltárása, a kutatási kérdések megválaszolása, a témával kapcsolatos további információk begyűjtése és jövőbeli kutatási irányok felvázolása. A kérdőíves felmérés esetében a kutatás elsődleges kelléke a kérdőív, melynek segítségével a válaszadói vélemények összegyűjtése és kiértékelése hatékonyan kivitelezhető. A kérdőív egy olyan adatgyűjtésre szolgáló mérőeszköz, amely előre meghatározott kérdések sorozatából áll a megkérdezés céljához illeszkedően (Ghauri–Gronhaug 2011). A kérdőívnek olyan kérdéseket érdemes tartalmaznia, amelyekre a kitöltő hajlandó és képes válaszolni. A kérdőív kérdéseinek az összeállításakor fontos cél a kérdező munkájának támogatása mellett a válaszadó ösztönzése (Mitev 2019). A kérdőívkészítést sokan a művészethez hasonlítják, ugyanis pszichológiai és szociológiai ismeretek mellett szükséges hozzá a kreativitás és nyelvérzék is. A kérdőív összeállításánál fontos a kutatási témában való jártasság és a kutatási kérdések megértése (Gyulavári et al. 2004).

A 16 kérdésből álló kérdőív kérdései közül 6 fókuszál a válaszadók demográfiai jellemzőire, 10 további kérdés a válaszadók glamping szálláshelyekkel kapcsolatos ismereteit, igényét és véleményét vizsgálja. A kérdőív kérdései között szerepelnek olyan kérdések is, amelyek esetében több válasz is megjelölhető, valamint olyan feleletválasztós kérdések, ahol kizárólag egy választ lehet megadni a felsoroltak közül. A kérdéssor tartalmaz saját vélemény kifejtését lehetővé tevő nyitott kérdéseket, továbbá egy 1-5-ig terjedő skálán értékelhető kérdést is.

A kérdőív 2022. június 14. és július 21. között volt elérhető, a Facebook közösségi média felületen került megosztásra a Vadkemping és a Természetkedvelők zárt csoportokban. Az adatfelvétel időszakában összesen 340 értékelhető kitöltés érkezett be, ezek közül összesen 338 értékelhető válasz volt azonosítható 2 hibás kitöltés miatt. A nemek szerinti arányban a kitöltők 67%-a nő, 33%-a pedig férfi volt. Ez az adat abból a szempontból fontos, hogy nemenként a fogyasztói döntésorientáltság, illetve a kényelmi szükségletek is eltérő lehet. A korcsoport szerinti megoszlás diverzifikáltabb képet mutat, a kitöltők 25%-a a 16-25, valamint 26%-a a 26-35 éves korcsoportokból származik. A legtöbb válaszadó, a kitöltők 35%-a a 36-49 éves kor közé sorolható. A válaszadók 11%-a vallotta magát 50 és 65 év közöttinek és mindössze 3%-a 65 év felettinek. Lakóhely szerint a kitöltők több mint fele (52%) Pest megyében él, 19%-uk Budapesten. A válaszadók 56%-a nagyvárosban, 15%-a faluban rendelkezik lakóhellyel. A válaszadók több mint fele (52%) egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkezik.

A kérdőív egyik kiemelt célja a glamping fogalmának ismertségének a feltérképezése. A válaszadók többsége (55%) még egyáltalán nem is hallotta a glamping kifejezést. Ez a tény is igazolja a fogalom újszerűségét, valamint elterjedésének korlátozottságát. Az asszociációs kérdésre, amely során három szót kellett meghatározni, ami a glamping hallatán a kitöltők eszébe jut, a leggyakoribb válasz a „*kényelem*” volt, összesen 67 kitöltőnek szerepelt a válaszai között. Ezután a természet (42 válasz), majd a „*luxus*”

(38 válasz) voltak a leggyakrabban előforduló kifejezések. Számos kitöltő említette a „*drága*” (33 válasz) és a „*pihenés*” (22 válasz) szavakat is. A glamping kifejezéssel kapcsolatos asszociációkat szemlélteti a kutatási eredmények alapján készített szófelhő (3. ábra).

3. ábra Szófelhő a kutatási eredmények alapján
Forrás: saját szerkesztés (wordart.com)

A válaszadók 91%-ának nincs előzetes tapasztalata a glampingekkel kapcsolatban, még nem volt lehetőségük kipróbálni a különleges szállástartípusot. Az egyedi attribútumok és élménykínálat ellenére a kitöltők 35%-a a jövőben nem is tervezi glamping szálláshelyek felkeresését. A leggyakoribb magyarázat az, hogy a válaszadók feleslegesnek tartják a luxus megjelenését a természetben, ugyanis ezen sajátosság miatt az autentikus természetközeli élmény meghiúsul. A kitöltők egy része azonban a fogalom ismeretének a hiányából fakadóan a kényelmet és az ezzel összefüggő szolgáltatásokat hiányolta a szolgáltatáspalettból. Számos válaszadó kiemelte, hogy a természet és a kényelem két teljesen különálló dolog, amelyek egyszerre történő teljesülését elképzelhetetlennek vélik.

„Ha sátorozásra vágyom, annak pont az a szépsége, hogy egyszerű és nomád, ha elegáns, luxus igényeim vannak akkor egy lakás/szoba sokkal vonzóbb.” – Idézet, 117. válaszadó

„Felesleges, aki a természetben akar lenni az jól tudja érezni magát jakuzzi, egyéb luxus nélkül is. Annak való (a glamping), aki a luxust szereti és divatos képeket akar csinálni az Instagram-ra, nem annak, aki a természetet szereti.” – Idézet, 136. válaszadó

A megkérdezettek közel 55%-a részesítené előnyben a külföldi glamping szálláshelyet a hazaival szemben, a válaszadók többsége szívesebben látogatna meg külföldön található glamping szállást. Különböző képek alapján is vizsgáltuk a válaszadók preferenciáit a glamping szállásokra vonatkozóan. Az illusztrációk alapján a legkedveltebb típus a lombház volt, amelyet a jurta, az úszóház majd a buborék követett. A válaszadók

több mint 66%-a 2-3 vendégéjszakát töltene el szívesen glamping szálláson. Alig néhány kitöltő (3 válaszadó) elégedne meg csupán egy éjszakával, a válaszadók 32%-a 3 éjszakánál többet is szívesen eltöltene a szálláshelyen. A válaszadók 56%-a egy háromnapos magyarországi glamping nyaralásra 10-30 ezer forintot lenne hajlandó fordítani egy vendégéjszakára, 35%-uk maximum 50 000 Ft-ot, mindössze a válaszadók 10%-a lenne hajlandó ennél magasabb összeget fordítani egy vendégéjszakára⁵. A kényelmi szolgáltatások rangsorolása esetében a legkevésbé fontos berendezési elem a jövőbeli vendégek számára az íróasztal, a TV és a privát széf. A legfontosabbnak a legtöbb válaszadó a rendezett természeti környezetet és a privát fürdőszobát tartják. Kiemelkedően magas számú szavazat érkezett a franciaágyra, a tűzrakó helyre és az ingyenes parkolóra. Az egyedi berendezés és a dizájn kevesbé voltak szignifikáns elemek a szálláshelyek szempontjából a válaszadók számára. A válaszadók fele még egyik magyarországi konkrét glamping szálláshelyről sem hallott, a válaszadók 36%-a számára volt ismerős a TreeHouses Noszvaj, a második legismertebb szállásnak a Jurta Hotel Balatongyörök bizonyult.

Következtetések

A kutatás feltáró jellege révén betekintést nyújt a glamping típusú szálláshelyek fő jellemvonásaiba, továbbá azonosítja a fő glamping attribútumokat hazai példák alapján. A kutatás célja a glampingek térhódításának a feltérképezése, a növekvő kereslet okainak a megértése, a glamping típusú szálláshelyekkel szemben támasztott fogyasztói elvárások megállapítása hazánkban.

Az elmúlt években jelentős növekedés volt tapasztalható a Magyarország területén található glamping szálláshelyek számában, a szálláshelypiaci előrejelzések szerint ez a szám a jövőben is tovább fog emelkedni. Hazánkban jelenleg több mint 30 glamping típusú szálláshely üzemel, napjainkban is több fejlesztés és beruházás van folyamatban lomboházak, buborékházak és luxuskempingek kialakítása céljából. A kutatási eredmények igazolták, hogy a glamping szálláshelyek esetében a luxus sajátosságok a kínált szolgáltatások minőségében és választékában, valamint a nívós fizikai környezetben mutatkoznak meg. A glampingek USP-je⁶, vagyis azok a jellemvonások, amelyek a versenytársaktól megkülönböztetik őket, a természetközelség, az egyedi fizikai környezet és a privát szféra. A megváltozott, egyediséget, valamint élményt kereső társadalom igényeit kielégítve a természetközeli luxusszállások ötvözik a privát térben elérhető luxusszolgáltatásokat a kényelemmel.

A kutatási eredmények útmutatóként szolgálnak a glamping tulajdonosok számára és azok számára is, akik a jövőben ilyen típusú szálláshely megvalósítását tervezik, mivel az eredmény feltérképezi a fogyasztók fizetési hajlandóságát, illetve a glamping szálláshelyekkel kapcsolatos meglévő ismereteket. A kutatási eredmények rávilágítanak a vendégek által fontosnak vélt szálláshely-szolgáltatásokra, valamint egyéb jövőbeli igényekre. Egyre több vendég dönt úgy, hogy a szabadban, távol a város zajától töltik el

5 Megjegyzés: az adatfelvétel 2022-ben történt.

6 USP=Unique Selling Proposition

a szabadidejüket. Olyan, nyugodt és csendes, bensőséges hangulatú környezetre vágyanak, ahol kikapcsolódhatnak, miközben a tájban gyönyörködhetnek. A glamping típusú szállások elterjedésének egyik meghatározó oka az emlékezetes vendégélmény biztosítása, a „kint” és „bent” érzet egyidejűleg történő ambivalens percepciója, különleges atmoszférát nyújtva a „távoli” természet és a „közeli” luxus szolgáltatáskörnyezet párhuzamos észlelésével.

Az eredmények egyértelműen igazolták, hogy a téma relevanciája és aktualitása okán a glampingek kutatása további adatfelvételt indukál. Jövőbeli kutatási irányként jelölhető ki a környező országokban található glampingek azonosítása, a definícióalkotáshoz szükséges szakértői mélyinterjúk készítése. A mintavétel kiszélesítése nem csak nemzetközi, hanem hazai szinten is javasolt akár turisztikai térségekre vagy vármegyékre lebontva. A szakirodalom tanulmányozása alapján a glamping témakör kutatási részként azonosítható, a téma további feltárása indokolt.

Irodalom

- Adamovich, V.–Nadda, V.–Kot, M.–Haque, A. U. (2021): Camping vs. Glamping tourism: Providers' perspective. *Journal of Environmental Management and Tourism XII*, 6(54): 1431–1441.
- Ahn, C. S.–Lee, M. S. W. (2015): Adventure campers, fairy tale glampers, and authenticity. In J. Pesonen–R. Komppula (Eds.), *Proceedings of the 6th advances in tourism marketing conference Tourism engagement: Co-creating well-being*, Joensuu: Finland, pp. 12–17.
- Brochado, A.–Brochado, F. (2019): What makes a glamping experience great? *Journal of Hospitality and Tourism Technology* 10(1): 15–27.
- Brochado, A., & Pereira, C. (2017): Comfortable experiences in nature accommodation: Perceived service quality in Glamping. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism* 17(1): 77–83.
- Brooker, E.–Joppe, M. (2013): Trends in camping and outdoor hospitality: An international review. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism* (3-4): 1–6.
- Filipe, S.–Santos, C. A.–Barbosa, B. (2018): Tourists' Motivations And Obstacles For Choosing Glamping, *CBU International Conference Proceedings 2018*, Economics and Business, (6): 113–119.
- Gross, S.–Culemann, J.–Rebbe, J.–Berger, T. (2023): Deep nature glamping in Germany – Potentials and configuration of a nature tourism offer, *Journal of Outdoor Recreation and Tourism* (43): 100663.
- Ghauri, P.–Grønhaug, K. (2016): Kutatásmódszertan az üzleti tanulmányokban. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Gyulavári, T.–Mitev, A.–Neulinger, Á.–Neumann-Bódi, E.–Simon, J.–Szücs, K. (2014): *A marketingkutatás alapjai*. Akadémiai Kiadó. Budapest.
- John, S.–Edmund, W. (2016): *Oxford English Dictionary*. Oxford: Oxford University Press.
- Juhász-Dóra, K. (2022). *A luxusszállodai miliő transzformációjának időbeli dimenziói*. Turizmus Bulletin, 22(1): 13–25.

- Lee, W.S. – Lee, J.-K. – Moon, J. (2019): Influential attributes for the selection of luxury camping: A mixed-logit method, in: *Journal of Hospitality and Tourism Management* (40): 88–93.
- Lyu, S. O. – Kim, J. W. – Bae, S. W. (2020): Family vacationers' willingness to pay for glamping travel sites: A family functioning segmentation. *International Journal of Tourism Research* 22(2): 155–167.
- McIntosh, M. (2013): *Cambridge Dictionary*. Cambridge, Cambridge University Press.
- Mitev, A. Z. (2019): *Kutatásmódszertan a turizmusban*. Akadémiai Kiadó. Budapest.
- Salmela, T. – Valtonen, A. – Miettinen, S. (2017): An uncanny night in a nature bubble: designing embodied sleeping experiences. *Design Science in Tourism: Foundations of Destination Management*, pp. 69–93.
- Sommer, K. (2020): Holidays at home – Camping and glamping as a part of domestic tourism. *IUBH Discussion Papers – Tourismus & Hospitality*, No. 6., IUBH Internationale Hochschule, Bad Honnef.
- Walter, M. – Comino, S. – Reimann, T. (2019): Glamping: Camping, Luxus, Nachhaltigkeit”, in Conrady, R. – Ruetz, D. – Aeberhard, M. (Eds.), *Grundlagen und neue Perspektiven des Luxus-tourismus*, Springer Fachmedien Wiesbaden, Wiesbaden, pp. 313–323.
- Xiang, K. – Cao, Y. – Qiao, G. – Li, W. (2023): Glamping: An exploration of emotional energy and flow experiences in interaction rituals, *Tourism Management Perspectives* (48): 101149.
- Yeoman, I. – Brass, D. – McMahon-Beattie, U. (2007): Current issue in tourism: The authentic tourist. *Tourism Management* 28(4): 1128–1138.
- Zátori, A. (2014): A turisztikai élményteremtés koncepciói a gyakorlatban. *Turizmus Bulletin* 16(3-4.): 49–58.

Online források

- Glamping Hub (2023): What is Glamping? A History of One of the Top Travel Trends 2023, <https://glampinghub.com/blog/travel-trends-glamping-history/> (letöltve: 2024. 01. 30.)
- Gyana, D. 2018. *Amikor a kempingezés trónra ül: Így hódít a glamping-láz*. Roadster. <https://roadster.hu/glamping> (letöltve: 2024. 01. 30.)
- Turizmus.com (2022): *Felfújható üdülőfalu épül Délegyházán*. <https://turizmus.com/szallashely-vendeglatas/dome-kemping-epul-delegyhazan-1180042> (letöltve: 2024. 01. 30.)